

**ПЕДАГОГІЧНИЙ АЛЬМАНАХ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»**

Збірник матеріалів

**V Всеукраїнської конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених**

(6 листопада 2025 року)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СІМЕЙНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

Збірник матеріалів
V Всеукраїнської конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Випуск 5
6 листопада 2025 року

Одеса
Видавництво ТОВ «Лерадрук»
2025 рік

Рекомендовано до друку Вченою радою університету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (протокол №5 від 30.10.2025).

Рецензенти:

Листопад О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Бабчук О. Г. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та педагогіки, Одеський державний університет внутрішніх справ.

Педагогічний альманах «Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія та практика»: збірник матеріалів V Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (6 листопада 2025 року). Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2025. Вип. V. 284 с.

ISBN: 978-617-7768-55-4

Організаційний комітет:

Богуш А. М. – дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор (голова);

Сторож В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології (заступник голови);

Кавиліна Г. К. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології (відповідальний секретар);

Булгакова О. Ю. – доктор психологічних наук, доцент, декан факультету дошкільної педагогіки та психології;

Тубичко Ю. О. – старший викладач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології.

Матеріали збірника відображають наукові дослідження і їх результати, здобуті в процесі науково-дослідної роботи студентів та молодих науковців, які навчаються у закладах вищої освіти України.

Відповідальність за зміст, точність цитат, прізвищ і представлених даних несе автор.

використання.....	81
<i>Начева Ю. В.</i> Літературні ігри як метод формування художньо-мовленнєвої компетенції у дітей передшкільного віку.....	87
<i>Скориход О. О.</i> Спільна діяльність дорослих і дітей як чинник формування позитивних взаємин у сім'ї....	93
<i>Хлань А. С.</i> Методика роботи з картинками з дітьми раннього віку.....	99
<i>Бабчук М. І., Христова Н. С.</i> Формування вольової регуляції в умовах індивідуальної спортивної діяльності....	104
<i>Шкурка О. В.</i> Методика організації фізкультурно-оздоровчої роботи в сучасному ЗДО.....	110
<i>Krymova N. O., Azarkina O. V.</i> The role of isotherapy in the formation of the emotional-volume sphere of elderly preschoolers.....	121
<i>Cojocari L.</i> Fundamente organizațional-pedagogice ale formării competenței profesionale a cadrelor didactice în educația pentru sănătate.....	128
<i>Ohrimenco (Boțan) A.</i> Percepții parentale privind utilizarea tehnologiei în copilăria timpurie: perspective educaționale pentru o mediere digitală conștientă.....	140

Розділ III. Особливості інклюзивних підходів

<i>Ковиліна В. Г., Кожемякіна В. В.</i> Ігрові методи у психологічній корекції комунікативних труднощів дітей старшого дошкільного віку із ЗПР.....	160
<i>Коргун Л. М.</i> Дослідження інклюзивної компетентності майбутніх вихователів.....	166
<i>Літовченко О. В., Лисименко А. Б.</i> Особливості розвитку довільної уваги у дітей із порушеннями мовлення.....	173
<i>Літовченко О. В., Роговець А. С.</i> Використання методів казкотерапії для розвитку мовлення у дітей дошкільного віку.....	181
<i>Парубська О. В.</i> Розвиток мовлення у дітей старшого дошкільного віку (на прикладі дітей з вадами слуху).....	189
<i>Krymova N. O., Zorochkina T. S.</i> The role of art-therapy in the formation of an inclusive educational envi-	

FUNDAMENTE ORGANIZAȚIONAL-PEDAGOGICE ALE FORMĂRII COMPETENȚEI PROFESIONALE A CADRELOR DIDACTICE ÎN EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE

Doctor, conferențiar universitar Lidia Cojocari

Problema sănătății umane nu este una individuală, ci una de interes social major, care vizează întreaga societate. Încă din Antichitate, se afirma că *„dacă omul își supraveghează propria sănătate, este greu să găsim un medic mai bun decât el însuși”* [2, p.12].

În viziunea lui N.K. Smirnov, ”tehnologiile educaționale de fortificare a sănătății reprezintă un ansamblu de tehnologii, programe și metode orientate spre formarea culturii sănătății individului uman și dezvoltarea calităților personale care contribuie la menținerea și consolidarea acesteia, facilitând totodată formarea conceptului de sănătate ca valoare fundamentală și motivație pentru un mod de viață sănătos” [10, p.83].

Investirea încă din primii ani de viață în copii, adolescenți, tineri și familiile acestora, pentru a preveni probleme de sănătate, nu este nouă. Numeroase studii au demonstrat eficiența și rentabilitatea programelor de prevenție și a eforturilor orientate către copii.

Sănătatea este percepută ca o stare de bunăstare complexă, care incubă dimensiunile fizică, mentală, socială și emoțională. Deși majoritatea adulților cunosc elementele de bază pentru menținerea sănătății, inclusiv la copii - cum ar fi alimentația echilibrată, somnul adecvat, activitate fizică moderată și sistematică, precum și asigurarea siguranței personale – procentul celor care aplică consecvent aceste principii rămâne redus.

Conform raportului ”Un viitor pentru copiii lumii”, publicat de către UNICEF, sănătatea și viitorul fiecărui individ al generației în creștere și dezvoltare la nivel global sunt amenințate în mod direct de degradarea mediului înconjurător, de

schimbările climate și de practicile de marketing agresive care promovează necontrolat consumul de alimente ultraprocesate de tip fast-food, băuturi îndulcite, alcool și tutun, în detrimentul consumului de alimente sănătoase și a mișcării [13].

Obezitatea infantilă este considerată una dintre cele mai grave provocări ale sănătății publice contemporane, devenind o criză globală cu implicații majore asupra generațiilor în creștere și dezvoltare. La nivel mondial, aproximativ unul din 10 copii și adolescenți cu vârsta cuprinsă între 5 și 17 ani este supraponderal sau obez, tendință care atestă o sporire alarmantă în numeroase țări în ultimii ani. Situația este deosebit de îngrijorătoare în spațiul european, datele statistice indicând faptul că unul din trei băieți și una din cinci fete cu vârsta cuprinsă între 6 - 9 ani prezintă un grad de obezitate.

Consecințele excesului de greutate corporală sunt bine documentate în literatura de specialitate. Obezitatea constituie un factor de risc major pentru dezvoltarea diabetului zaharat de tip 2, hipertensiunii arteriale, apneei în somn și a bolilor cardiovasculare. Totodată, acestea diminuează calitatea vieții copiilor și adolescenților, generând diverse dificultăți la nivelul comportamentelor emoționale și problemelor comportamentale care la rândul lor pot influența negativ integrarea și performanța socială.

Principalele cauze ale supraponderalității și obezității sunt asociate cu comportamentele legate de activitatea fizică, tendință spre sedentarism, obiceiuri alimentare nesănătoase și deficitul de somn, care la rândul lor contribuie la un dezechilibru energetic între aportul de calorii și consumul de energie [1].

Dreptul la sănătate este stipulat și în Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copiilor. Toate statele au recunoscut dreptul copiilor de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă. Printre măsurile prevăzute se regăsesc și dezvoltarea măsurilor preventive de sănătate, asistența părinților, precum și a educației și serviciilor de planificare familială [12].

În acest context, formarea obiceiurilor sănătoase încă de la vârste fragede constituie o premisă esențială pentru fortificarea și menținerea sănătății de-a lungul vieții, având șanse mai mari să devină un adult echilibrat, capabil să-și gestioneze eficient resursele fizice și psihoemoționale. Așa dar, este necesară o abordare holistică a sănătății, care contribuie la dezvoltarea armonioasă a individului uman/personalității.

Astfel, în condițiile actuale, marcate de intensificarea riscurilor asupra sănătății copiilor, educația pentru sănătate devine un domeniu prioritar al politicilor educaționale și un element esențial al formării integrale a personalității individului uman care se axează pe formarea de atitudini, convingeri și comportamente sănătoase, integrate în viața cotidiană. În acest sens, cadrele didactice dețin un rol determinat, ele fiind mediatori între cunoaștere, valori și practici educaționale. Competența profesională a acestor, exteriorizată prin capacitatea de a planifica, implementa și evalua activități de educație pentru sănătate, constituie un factor decisiv în promovarea sănătății în rândul copiilor.

Prin urmare eficientizarea condițiilor organizațional-pedagogice în care se desfășoară procesul educațional devine o necesitate strategică. Aceste condiții asigură nu doar calitatea formării copiilor, ci și dezvoltarea continuă a competenței profesionale a cadrelor didactice, în acord cu cerințele societății contemporane și cu idealul educațional centrat pe sănătate, bunăstare și echilibru psihofizic.

Toate cele relatate mai sus ne-au condus spre *scopul cercetării* – cuantificarea teoretico-practică a impactului condițiilor organizațional-pedagogice asupra dezvoltării competenței profesionale a cadrelor didactice din perspectiva educației pentru sănătate.

Pentru dezvoltarea competențelor profesionale a cadrelor didactice în problemele educației pentru sănătate, este esențial să se utilizeze strategii specifice acestei forme de educație și să se respecte un șir de condiții organizaționale-pedagogice.

Conceptul de „condiții organizațional-pedagogice” subestimează două componente semantice: condiții organizaționale și condiții pedagogice.

Două aspecte fundamentale ale condițiilor organizațional-pedagogice facilitează dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice: ordinea și direcția. Ordinea fiind definită cantitativ ca inversul entropiei unui sistem, reflectând gradul de structurare și coerență internă. Direcția organizației atestă conformitatea/neconformitatea sistemului cu condițiile de mediu, precum și adecvarea acestuia pentru menținerea funcționalității normale și eficiente.

Pornind de la definițiile conceptelor „condiție” și „organizare”, conceptul de *condiții organizaționale* poate fi definit ca o componentă esențială a unui complex de obiecte, fenomene sau procese de care depind alții, influențând formarea dirijată și ordonată a mediului în care se desfășoară un fenomen [5, c. 8].

A.Volodin, N.Bondarenco N. [4] elucidează condițiile organizaționale ca: planificare a activităților și consistență a interacțiunii dintre părțile mai mult sau mai puțin diferențiate și autonome ale întregului; stabilire a unui set de procese sau acțiuni care duc la educație și îmbunătățirea relației dintre părțile întregului; colaborare dintre persoanele care implementează împreună programul de activitate și care acționează pe baza anumitor proceduri și reguli.

În literatura de specialitate sunt reflectate mai multe abordări care redau conceptul de condiții pedagogice, dar evidențiem trei din ele redată în figura 1.

Analiza surselor bibliografice [6, 8] a scos în evidență mai multe aspecte ale conceptului de condiții pedagogice: relaționează ca un element integrant al sistemului pedagogic; reflectă totalitatea oportunităților educaționale (măsură proiectată în mod intenționat de influență și interacțiune a subiecților educației: conținut, metode, tehnici și forme de educație și creștere, software și echipamente metodologice ale

procesului educațional) și material-spațial (echipament educațional și tehnic, mediul natural-spațial al unei instituții de învățământ etc.), care afectează pozitiv sau negativ valoros pentru funcționarea sa; în structura sa incubă elemente interne (care oferă un impact asupra dezvoltării sferei personale a subiecților procesului educațional), cât și externe (care contribuie la formarea componentei procedurale a sistemului); implementarea condițiilor pedagogice corect selectate asigură dezvoltarea și eficacitatea funcționării sistemului pedagogic.

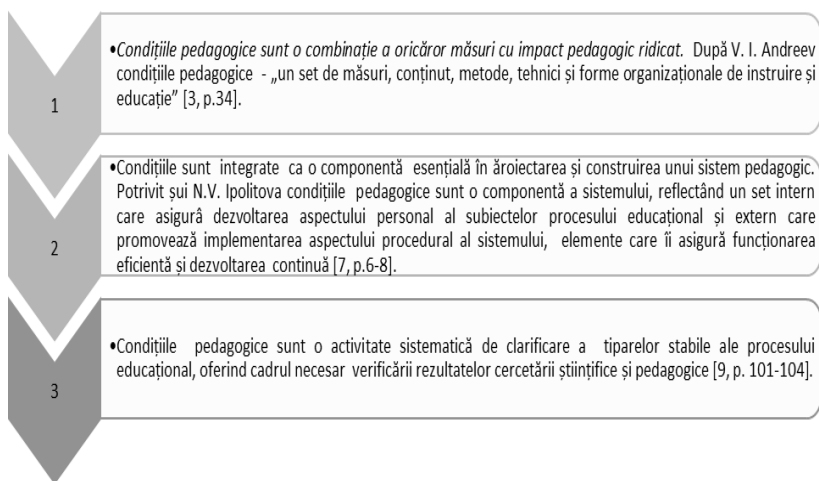

Figura 1. Abordări ale conceptului – condiții pedagogice.

Specificăm, condițiile pedagogice includ doar cele care sunt create special în procesul educațional. Implementarea lor asigură cursul cel mai eficient al procesului pedagogic. Evident, condițiile pedagogice nu pot fi reduse doar la mediu, la circumstanțe externe, la totalitatea obiectelor care influențează procesul. Dezvoltarea personalității individului în procesul educațional este întotdeauna o unitate subiectivă și obiectivă a esenței fenomenelor.

În scopul realizării cercetării în investigații au fost

implicate 60 cadre didactice din învățământul preșcolar. Pentru determinarea nivelului de formare a competenței profesionale în problemele educației pentru sănătate, implicit a fortificării sănătății și a stării condițiilor organizațional-pedagogice în contextul problemei abordate am aplicat ca instrument de investigare un chestionar, care a inclus mai multe componente: *cognitivă* – referitoare la conceptul de sănătate, fortificare a sănătății, metodologiei de fortificare a sănătății (itemii 1-6); *practic-aplicativă* care estimează aplicarea concretă în activitatea practică – deprinderi de a planifica, organiza activitatea de fortificare a sănătății (itemii 7-12); *organizatorică* – care vizează mijloace disponibile, condițiile din instituție pentru fortificarea sănătății copiilor (itemii 13-15); *reflexivă* – interes/motivație pentru autodezvoltare, abilități de comunicare cu preșcolarii. Pentru a elucida componenta reflexivă a competenței profesionale am aplicat chestionarul "Abilitatea de autodezvoltare" după V.G. Maralov [apud 11], adaptat de noi. Analizând răspunsurile respondenților la chestionar am constatat diverse aspecte.

Rezultatele răspunsurilor respondenților în ceea ce privește componenta cognitivă a competenței profesionale din perspectiva educația pentru sănătate a estimat (Fig. 2):

- nivel înalt la 30% (n=18) din cadrele didactice, care au un concept complex despre sănătate, strategii de educației pentru sănătate (cunosc formele, metodele și mijloacele), cunosc multe dintre modalitățile de fortificare a sănătății și curriculum pentru educație timpurie;
- nivel mediu la 50% (n=30) din cadre didactice, care au format un concept complex despre sănătate, dar nu cunosc pe deplin procesul educației pentru sănătate, strategiile specifice de educației pentru sănătate, prezintă unele dificultăți; cunosc unele modalitățile de fortificare a sănătății;
- nivel inferior 20% (n=12) din cadre, ele cunosc ce este sănătatea, dar au cunoștințe superficiale în ceea ce privește

procesul educației pentru sănătate, strategiile de educației pentru sănătate (cunosc formele, metodele și mijloacele), puține modalități de fortificare a sănătății.

Astfel, putem concluziona la cadrele didactice prevalează nivelul mediu al componentei cognitive a competențelor profesionale în ceea ce privește educația pentru sănătate, implicit și fortificarea sănătății.

În ce privește exteriorizarea aspectelor ce țin de componenta practică-aplicativă a competenței profesionale am constatat:

- 20% dintre respondenți, în planul calendaristic-tematic au incluse diferite forme de activități destinate educației pentru sănătate, inclusiv și fortificării sănătății copiilor și le aplică în mare măsură; formele și subiectele activităților educaționale corespund grupei de vârstă a copiilor, sunt variate și se desfășoară în mod sistematic, conform planului;

- 35% dintre respondenți în planul-calendaristic tematic au reflectate doar o parte dintre strategiile specifice educației pentru sănătate, inclusiv fortificării sănătății și le aplică moderat; formele și subiectele activităților educaționale destinate educației pentru sănătate nu corespund întotdeauna vârstei și sunt puțin diversificate; activitățile planificate nu sunt desfășurate sistematic și conform planului;

- 45% dintre cadrele didactice în planul-calendaristic tematic nu au inclus strategii specifice educației pentru sănătate, fortificare a sănătății și corespunzător le aplică în mică măsură; formele și temele activităților educaționale nu corespund prea mult grupei de vârstă sau o fac foarte puțin; activitățile planificate sunt derulate fragmentar.

În concluzie, evidențiem că cel mai mare procent dintre cadrele didactice nu au un plan calendaristic bine structurat în ceea ce privește educația pentru sănătate, fortificarea sănătății preșcolarilor, și atestă diverse lacune ce țin de componenta parctico-aplicativă.

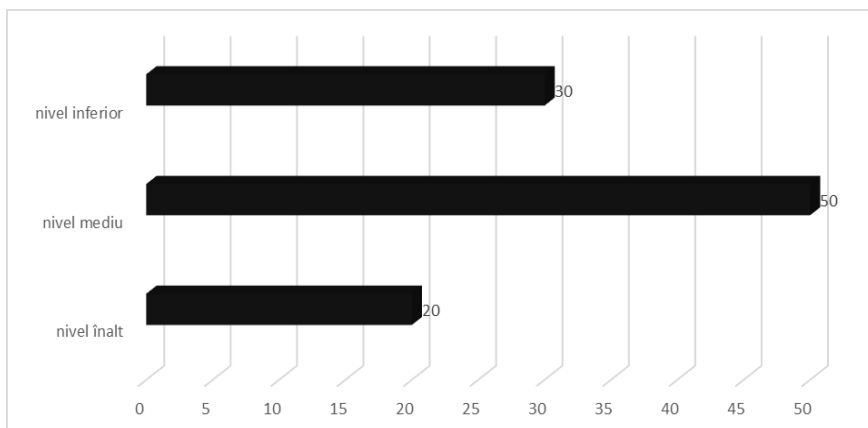

Figura 2. Exteriorizarea componente cognitive a competențelor profesionale, %.

Analiza răspunsurilor la întrebările ce au scos în evidență componenta organizatorică a competenței profesionale din perspectiva educației pentru sănătate este reflectat în figura 3.

Figura 3. Rezultatele chestionării - componenta organizatorică.

După cum se poate observa din figura 3, în dotarea instituțiilor există destul de puține materiale care să ajute la educația pentru sănătate a copiilor, îndeosebi a aspectelor ce țin de fortificarea sănătății (echipamente în sala de sport: saltele, mingi, tunel de târâre) fiind necesară dotarea specifică a acestora.

Rezultatele chestionarului cu privire la componenta reflexivă a competenței profesionale au vizat la:

- 50% (n=30) din respondenți un nivel înalt al capacității de auto-dezvoltare și depășire a barierelor în calea predării ce atestă o dezvoltare activă;

- 30% (n=18) din cadrele didactice au estimat un sistem stabil de auto-dezvoltare, orientarea spre dezvoltare dependentă de circumstanțe, ce corespunde nivelului mediu;

- 20% (n=12) din cadrele didactice au estimat un nivel inferior caracterizat de o dezvoltare blocată.

Așadar, având în vedere faptul că majoritatea cadrelor didactice sunt interesate de formarea profesională și de perfecționare, se impune necesitatea elaborării unui program de dezvoltare profesională din perspectiva educației pentru sănătate.

Pe baza rezultatelor experimentului constatator, am elaborat un model de dezvoltare a competențelor profesionale în ceea ce privește educația pentru sănătate (fig. 4). Am presupus că prin punerea în practică a acestuia, este posibilă creșterea competenței profesionale a educatorilor în materia de educație pentru sănătate, implicit și a fortificării sănătății.

Menționăm, ca premise pentru elaborarea modelului, a servit necesitatea eficientizării competenței profesionale a cadrelor didactice, determinată de: sporirea rolului educației pentru sănătate în politicile educaționale actuale naționale și europene; insuficiența abordărilor interdisciplinare și a formării continue orientate spre dezvoltarea educației pentru sănătate din perspectiva fortificării ei; cerința alinierii educației pentru

sănătate la principiile educației durabile și ale pedagogiei centrate pe competențe. Scopul și obiectivele modelului sunt în concordanță scopul cercetării.

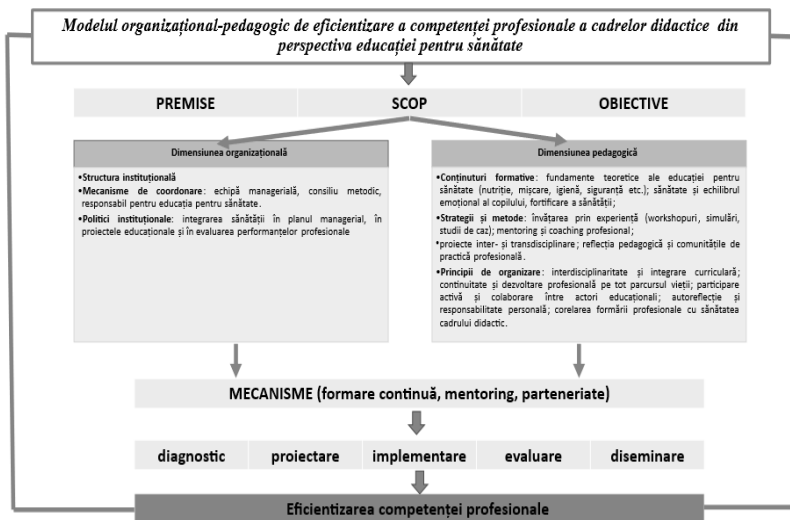

Figura 4. Modelul organizațional-pedagogic de eficientizare a competenței profesionale a cadrelor didactice din perspectiva educației pentru sănătate

Modelul a fost pus în aplicare pe parcursul a opt luni, iar la finalul implementării am aplicat din nou același instrumentar de diagnostic aplicat la etapa de constatare. Ca rezultat, s-a estimat sporirea nivelului componentelor competenței profesionale din perspectiva educației pentru sănătate: componentele cognitivă și practic-aplicativă au sporit cu câte cu 60%. În ceea ce privește componenta organizatorică procentajul nu au suferit modificări prea mari, deoarece amenajarea spațiilor și dotarea nu depind direct de cadrul didactic ci de finanțarea existentă în instituții, iar intervalul de timp a fost prea scurt pentru a se obține fonduri speciale pentru aceste activități. De asemenea, pentru componenta reflexivă s-a

estimat sorirea cu cca 10% a nivelului înalt și mediu de auto-dezvoltare și depășire a barierelor în activitatea profesională. Astfel, modelul proiectat și aplicat s-a dovedit a fi eficient, fapt vizat de rezultatele etapei de control.

Deci, în baza acestor realizate concluzionăm că structura competenței profesionale a unui cadru didactic este determinată nu doar de cunoștințele și abilitățile de bază profesionale, ci și de orientările valorice din profesie, care caracterizează motivele și preferințele sale, capacitatea de a prețui cunoștințele, experiența și relațiile interpersonale din cadrul profesiei.

Condițiile organizațional-pedagogice reprezintă un factor esențial de dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice în domeniul educației pentru sănătate. Acestea sunt interdependente, formând un singur întreg, acționând ca părți echivalente. Condițiile organizaționale susțin implementarea condițiilor pedagogice, adică acționează ca mediu spațial pentru activitatea educațională.

În scopul asigurării unei educații pentru sănătate eficiente este important ca fiecare unitate de învățământ să dispună de un spațiu special amenajat pentru desfășurare activitățile didactice destinate fortificării sănătății copiilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Adolescent obesity and related behaviours: trends and inequalities in the WHO European Region, 2002-2014. Disponibil: <http://www.euro.who.int>

2. Cojocari L. Teorii și metodologii avansate în didactici particulare (sănătate și motricitate): Suport de curs. Chișinău: S. n., Tipogr. Garomont-Studio, 2019. 350 p.

3. Андреев В. И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности. Казань: Издательство КГУ, 1988. 236 с.

4. Володин А. А., Бондаренко Н. Г. Анализ содержания понятия "организационно-педагогические условия", с. 143-152. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz->

soderzhaniya-ponyatiya-organizatsionno-pedagogicheskie-usloviya

5. Демченко С.О. Профессиональнопедагогическая компетентность преподавателя специальных дисциплин как признак (черта характера) личности. В: Вестник Черкасского университета. Черкассы, 1998, № 8, с. 3-9.

6. Демидова Г. А. Организационно-педагогические условия формирования лидерского потенциала менеджера социальной и трудовой сферы в рефлексивной среде дополнительного профессионального образования. В кн.: *Педагогические и психологические науки: актуальные проблемы: материалы Международной заочной научно-практической конференции*. Часть I. (31 октября 2012 г.). Новосибирск: Изд-во «Сибирская ассоциация консультантов», 2012. 200 с.

7. Ипполитова Н. Анализ понятия «педагогические условия»: сущность, классификация. *Общее и профессиональное образование*. 2012. № 1, с. 8-14.

8. Ипполитова Н. Теория и практика подготовки будущих учителей к патриотическому воспитанию школьников. Автореф. дис. ... д-ра пед. наук. Челябинск, 2000. 23 с.

9. Куприянов Б. В. Современные подходы к определению сущности категории «педагогические условия». В: *Вестник Костромского государственного университета им. Н. А. Некрасова*. 2001, № 2, с. 101-104.

10. Смирнов Н.К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе. М.: АПК и ПРО, 2002. 121 с.

11. Шамова Т.М. Менеджмент в управлении школой. М.: Магистр, 1992.

12. <https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf>

13. <https://www.unicef.org/moldova/comunicate-de-pres%C4%83/conform-prognozelor-%C3%AEEn-2050-copiii-vor-avea-un-viitor-difcil-%C3%AEEn-tr-o-lume>

Збірник матеріалів
V Всеукраїнської конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Випуск 5

6 листопада 2025 року

Виготовлено з готового оригінал-макету
Технічне редагування матеріалів збірника – О.І. Кисельова.

Підписано до друку 03.11.2025 р. Папір офсетний. Формат 60×90/16.
Гарнітура «Times New Roman». Ум.-друк. арк. 17,8.
Тираж 300 прим. Зам. № 37.

Видавництво ТОВ «Лерадрук»
Свідоцтво ДК № 2645 від 11.10.2006 р.
м. Роздільна, вул. Європейська, 44.
E-mail: leradruk@gmail.com